

Till
Miljödepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se
med kopia till m.kemikalieenheten@regeringskansliet.se

Diarienummer
M2022/01775

Stockholm den 13 december 2022

Remiss av Naturvårdsverkets redovisning Ansvar för kommunalt avfall för vissa enskilda avfallsströmmar

Fastighetsägarna har givits möjlighet att lämna synpunkter på rubricerad promemoria.

Fastighetsägarna vill inkomma med följande synpunkter:

Sammanfattning

Fastighetsägarna har **inga invändningar** mot förslagen rörande matfett eller invasiva arter.

Fastighetsägarna **välkomnar** ett införande av frival.

Fastighetsägarna **anser** att Naturvårdsverket har förbisetat värdet av ett frival vad gäller kommunalt avfall i fler branscher än detaljhandeln samt att åberopat skäl för att begränsa frivalet till endast detaljhandeln saknar relevans.

Fastighetsägarna **anser** att frival ska, i enlighet med SOU 2021:24, införas för verksamheters kommunala avfall, så att verksamhetsutövare med avfallsabonnemang hos kommunen själva får rådighet över hämtning och hantering av avfallet.

Regeringen bör inte hörsamma Naturvårdsverkets förslag att begränsa frivalet. Fastighetsägarna **uppmantar** regeringen att gå vidare med förslag i enlighet med SOU 2021:24 och införa brett frival för verksamheter. Verksamhetsutövare kan spara motsvarande **85 miljoner kronor** genom ökad konkurrens, materialåtervinning och effektivisering.

Om förslaget

Naturvårdsverket har haft regeringens uppdrag att analysera och föreslå förändringar i ansvaret för kommunalt avfall avseende vissa enskilda avfallsströmmar. Myndighetens förslag är att insamling och behandling av använt matfett undantas från det kommunala ansvaret, att kommunerna får ett tydligt ansvar för utgrävda massor med invasiva främmande arter från hushållen samt att detaljhandeln ges en avgränsad valfrihet, s.k. frival, avseende hantering av sitt avfall.

Fastighetsägarnas synpunkter

Fastighetsägarna har **inga invändningar** mot förslagen rörande matfett och invasiva arter.

Fastighetsägarna vill vara tydliga med att vi välkomnar att Naturvårdverket föreslår införande av frival. Frival är både efterlängtad och välkommet. Fastighetsägarna anser dock att Naturvårdsverket förbisetat värdet av ett frival vad gäller kommunalt avfall i fler branscher än detaljhandeln och att motivet för att begränsa frivalet saknar grund.

290 kommuner har idag monopol för insamling och återvinning av avfall. Den stora majoriteten av insamlat avfall förbränns, med stora utsläpp som följd. 80 procent av avfallet bedöms istället kunna materialåtervinnas, och regeringens utredning från 2021 bedömde att verksamhetsutövare kan spara motsvarande 85 miljoner kronor genom ökad konkurrens, materialåtervinning och effektivisering. Samtidigt har inte möjligheten till ökad återvinning ökat nämnvärt under de senaste 10 åren.

Naturvårdverket motiverar sitt förslag att införa begränsat frival för endast detaljhandeln med att det skulle kräva en allt för stor administrativ tillsynsinsats från kommuner. Som grund för detta hänvisas i skrivelsen till ett särskilt yttrande i SOU 2021:24 från en expert som då representerade SKR/Tyresö Kommun.

Det särskilda yttrandet berörde dock motvilja mot ökad kommunal administration vid införande av någon som helst form av frival. Då Naturvårdverket nu faktiskt föreslår att frival införs, om än i begränsad form, krävs att kommuner faktiskt bygger upp en självfinansierad tillsynsfunktion varmed hänvisning till det särskilda yttrandet saknar relevans. Med Naturvårdsverkets förslag följer kommunal tillsyn. Ett breddat frival till fler verksamheter kommer ha marginell påverkan på omfattning av den självfinansierade kommunala tillsynsorganisationen av frival eftersom en sådana ändå ska finnas.

Det finns inga rationella skäl att försvara det kommunala monopolet, och ej heller att begränsa frivalet endast till detaljhandeln. De effektiviseringar och den innovation som sker inom avfallshanteringen till följd av ett frival skulle skapa nytta inom samtliga avfallsströmmar och inte enbart från detaljhandel.

Fastighetsägarna föreslår därför att ett frival införs för hantering av kommunalt avfall som uppstår i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet, att det ska vara en rättighet för verksamheter att själva ta ansvar och att rätten ska vara dispositiv i så måtto att den kan förhandlas i hyresavtal mellan fastighetsägare och verksamhetsutövare som hyr lokal.

Fastighetsägarna anser att ett frival ska, i enlighet med SOU 2021:24, införas för verksamheters kommunala avfall, så att verksamhetsutövare med avfallsabonnemang hos kommunen själva får rådighet över hämtning och hantering av avfallet.

FASTIGHETSÄGARNA SVERIGE

Anders Holmestig
Vd

Rikard Silverfur
Chef Utveckling & Hållbarhet